

# Suomesta lähtevien työntekijöiden oikeus hoitoon

## Kv-kevätpäivät 2019

Maiju Joutjärvi  
Kansainvälisten asioiden osaamiskeskus  
rajat ylittävän terveydenhuollon ryhmä



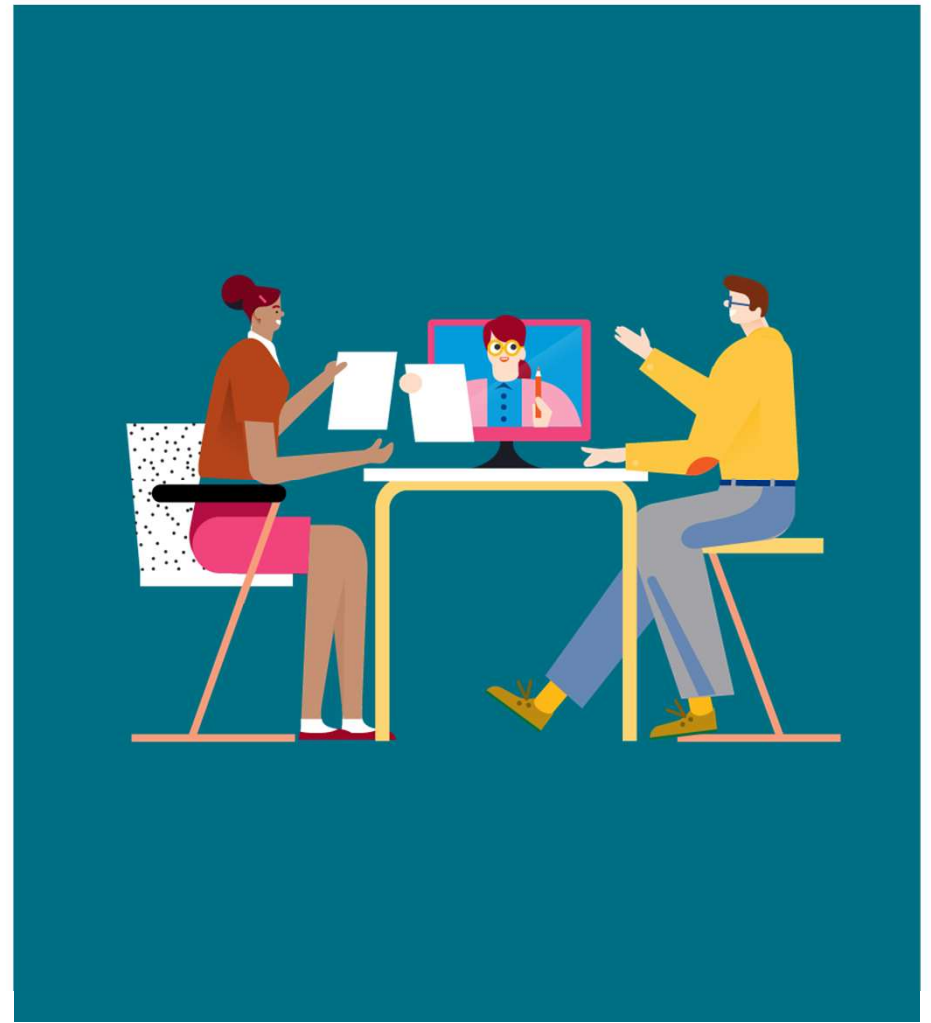
# Hoito-oikeus

- Suomessa sairausvakuutetulla on Kela-kortti
  - Henkilö voi saada sairaanhoitokorvauksia Kelasta
    - Suomen yksityisen terveydenhuollon palvelut
    - reseptilääkkeet
    - sairauden hoidon vuoksi tehtävät matkat
    - ulkomailla annettu hoito
- Suomen julkinen terveydenhuolto
  - Julkisen terveydenhuollon palveluihin on oikeus, jos henkilöllä on kotikunta Suomessa
    - Vaikka henkilöllä ei ole kotikuntaa, hänellä voi olla oikeus palveluihin esim. Suomessa työskentelyn perusteella

# Hoito-oikeus

- Eurooppalainen sairaanhoitokortti
  - Oikeus saada tilapäisen EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä oleskelun aikana lääketieteellisesti välttämätöntä hoitoa kuten kyseisessä maassa asuvat
    - Tarkoittaa hoitoa, joka ei voi odottaa henkilön paluuta asuinmaahan
    - Myös pitkäaikaissairauden (esim. diabeteksen) hoito voidaan katsoa tällaiseksi
    - Terveystieteiden ammattihenkilö arvioi hoidon välttämättömyyden

Ulkomailla paikallisen  
palveluksessa työskentelevän  
oikeus hoitoon



# Työskentely toisessa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä

- EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä työskentelevä työntekijä sairausvakuutetaan työskentelymaassa
  - Työskentelymaa myöntää paikallisen sairausvakuutuskortin ja eurooppalaisen sairaanhoitokortin
- Työntekijällä on oikeus tarvitsemaansa sairaanhoitoon työskentelymaassa
- Toisessa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä työskentelevä ei voi olla samanaikaisesti sairausvakuutettu Suomessa
  - Hänellä ei ole oikeutta käyttää Kela-korttia tai Kelan myöntämää eurooppalaista sairaanhoitokorttia

# Työskentely toisessa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä

- Kun vakinaisesti toisessa EU-maassa työskentelevä ja asuva työntekijä tulee käymään Suomessa, hänellä on oikeus saada oleskelun aikana lääketieteellisesti välttämätöntä **sairaanhoitoa**, kun hän esittää työskentelymaahan myöntämän eurooppalaisen sairaanhoitokortin
- Työntekijällä on oikeus hoitoon asuinmaassaan
  - Jos asiakas asuu vakinaisesti Suomessa, mutta työskentelee toisessa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä, työskentelymaa myöntää asiakkaalle hoito-oikeustodistuksen S1
  - Kela rekisteröi todistuksen ja laskuttaa sen perusteella työskentelymaalta asiakkaalle Suomessa annettujen hoitoetuuksien kustannukset

(!) Hoito-oikeustodistusta S1 ei tarvita Suomen ja Pohjoismaiden sekä Suomen ja Yhdistyneiden kuningaskuntien välillä, koska maiden välillä ei laskuteta hoitoetuuksien kustannuksia

# Työskentely muussa maassa

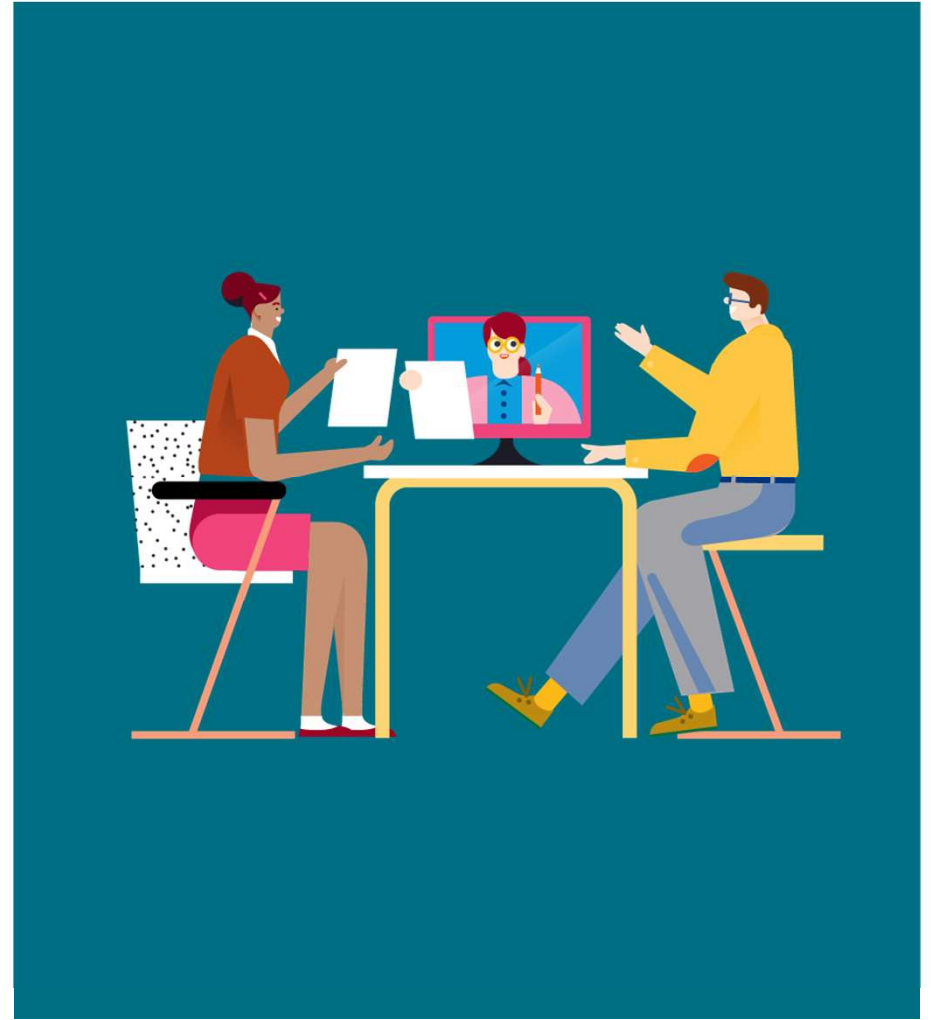
- Muualla kuin EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä paikallisen palveluksessa työskentelevä voi pääsääntöisesti säilyä sairausvakuutettuna Suomessa 6 kuukauden ajan
  - Hänellä on oikeus käyttää Kela-korttia ja Kelan myöntämää eurooppalaista sairaanhoitokorttia
    - Hän voi saada Kelasta sairaanhoitokorvauksia
- Hänellä on oikeus Suomen julkisen terveydenhuollon palveluihin vain, jos hänellä on kotikunta Suomessa
  - Jos hänellä ei ole kotikuntaa Suomessa, hän saa Suomen julkisessa terveydenhuollossa vain kiireellistä hoitoa ja joutuu maksamaan sen kustannukset kokonaan itse
- Suomessa sairausvakuutettuna säilyminen ei oikeuta saamaan hoitoa työskentelymaassa
  - Hän voi kuitenkin hakea jälkikäteen sairausvakuutuslain mukaista korvausta ulkomailla aiheutuneista välttämättömän hoidon kustannuksista

# Tilapäinen työskentely Kanadan Quebecissä

- Tilapäisesti Kanadan Quebecissä työskentelevä säilyy sairausvakuutettuna Suomessa
  - Hänellä on oikeus käyttää Kela-korttia ja Kelan myöntämää eurooppalaista sairaanhoitokorttia
    - Hän voi saada Kelasta sairaanhoitokorvauksia
- Kela voi myöntää tilapäisesti Kanadassa työskentelevälle todistuksen SF/Q 4, joka hänen tulee rekisteröidä Quebecissä paikallisessa sairausvakuutuslaitoksessa
  - Rekisteröinnin jälkeen asiakkaalla on Quebecissä oikeus hoitoon samalla tavalla kuin siellä vakinaisesti asuvilla



Suomesta ulkomaille lähetetyn  
työntekijän oikeus hoitoon



# Suomesta toiseen EU- tai Eta-maahan tai Sveitsiin lähetetty työntekijä, yrittäjä tai virkamies

- Suomesta toiseen EU-lainsäädäntöä soveltamaan maahan työskentelemään lähetetty työntekijä, yrittäjä tai virkamies säilyy Eläketurvakeskuksen myöntämän A1:n perusteella sairausvakuutettuna Suomessa
  - Hänellä on oikeus käyttää Kela-korttia ja Kelan myöntämää eurooppalaista sairaanhoitokorttia
    - Hän voi saada Kelasta sairaanhoitokorvauksia
  - Hänellä on oikeus julkisen terveydenhuollon palveluihin kuntalaisen asiakasmaksun hinnalla
    - Jos asiakkaalla ei ole kotikuntaa Suomessa, Kela voi myöntää hänelle todistuksen oikeudesta hoitoetuuksiin Suomessa, jolla hän osoittaa oikeutensa

# Suomesta toiseen EU- tai Eta-maahan tai Sveitsiin lähetty työntekijä, yrittäjä tai virkamies

- Kun komennus kestää yli 6 kuukautta
  - Kela myöntää asiakkaalle hoito-oikeustodistuksen S1, jonka perusteella hänellä on oikeus saada työskentelymaassaan tarvitsemansa sairaanhoito paikallisten tavoin
    - Hoito-oikeustodistusta ei tarvita, jos asiakas työskentelee toisessa Pohjoismaassa tai UK:ssa
- Kun komennus kestää tasan tai alle 6 kuukautta
  - Kela myöntää asiakkaalle eurooppalaisen sairaanhoitokortin, jonka perusteella hänellä on oikeus saada työskentelymaassaan lääketieteellisesti välttämätön sairaanhoito paikallisten tavoin

# Suomesta Kanadan Quebeciin lähetetty työntekijä

- Kanadan Quebeciin lähetetty työntekijä saa Eläketurvakeskuksesta lomakkeen SF/Q 1, jonka perusteella asiakkaalla on oikeus hoitoetuuksiin Quebecissä
  - Lomake tulee rekisteröidä paikallisessa sairausvakuutuslaitoksessa
- Kanadan Quebeciin lähetetty työntekijä säilyy sairausvakuutettuna Suomessa
  - Hänellä on oikeus käyttää Kela-korttia ja Kelan myöntämää eurooppalaista sairaanhoitokorttia
  - Hän voi saada Kelasta sairaanhoitokorvauksia
- Hänellä on oikeus julkisen terveydenhuollon palveluihin vain, jos hänellä on kotikunta Suomessa
  - Jos hänellä ei ole kotikuntaa Suomessa, hän saa Suomen julkisessa terveydenhuollossa vain kiireellistä hoitoa ja joutuu maksamaan sen kustannukset kokonaan itse

# Muualle lähetetty työntekijä, yrittäjä tai virkamies

- Muualle kuin EU-sosiaaliturvalainsäädäntöä soveltavaan maahan tai Quebeciin lähetetty työntekijä, yrittäjä tai virkamies voi säilyä sairausvakuutettuna Suomessa
  - Jos asiakas on sairausvakuutettu Suomessa, hänellä on oikeus käyttää Kela-korttia ja Kelan myöntämää eurooppalaista sairaanhoitokorttia
    - Hän voi saada Kelan maksamia sairaanhoitokorvauksia.
  - Hänellä on oikeus Suomen julkisen terveydenhuollon palveluihin vain, jos hänellä on kotikunta Suomessa.
    - Jos hänellä ei ole kotikuntaa Suomessa, hän saa Suomen julkisessa terveydenhuollossa vain kiireellistä hoitoa ja joutuu maksamaan sen kustannukset kokonaan itse
- Suomessa sairausvakuutettuna säilyminen ei oikeuta saamaan hoitoa työskentelymaassa
  - Hän voi kuitenkin hakea jälkikäteen sairausvakuutuslain mukaista korvausta ulkomailla aiheutuneista välttämättömän hoidon kustannuksista

# Kiitos

Maiju Joutjärvi  
suunnittelija

Kela, Kansainvälisten asioiden osaamiskeskus  
rajat ylittävän terveydenhuollon ryhmä

**Kela|Fpa**<sup>®</sup>